

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

گروه آموزش پزشکی

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارائه دهنده درس: آموزش پزشکی

عنوان درس: روش‌های ارزشیابی برنامه (۲)

کد درس: ۱۱

نوع و تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

مدرس: دکتر مهلا سلاجقه

پیش نیاز/ همزمان: روش‌های ارزشیابی برنامه (۱)

رشته: آموزش پزشکی

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد

اطلاعات مدرس:

دکتر مهلا سلاجقه

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: آموزش پزشکی

محل کار: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

تلفن تماس: ۰۳۴۳۱۳۲۵۳۳۱

نشانی پست الکترونیک: mahla.salajegheh90@gmail.com

توصیف کلی درس:

این درس با هدف توانمندسازی دانشجویان در طراحی و اجرای ارزشیابی برنامه‌های آموزشی ارائه می‌شود. دانشجویان با الگوهای مختلف ارزشیابی آشنا شده و مهارت کاربرد آن‌ها را در موقعیت‌های واقعی برنامه‌ریزی آموزشی کسب می‌کنند. تأکید درس بر تحلیل نقادانه الگوها، انتخاب الگوی مناسب برای ارزشیابی و طراحی ابزارهای لازم جهت قضاوت و تصمیم‌گیری در برنامه‌های آموزشی است.

هدف کلی:

کسب مهارت در طراحی و اجرای ارزشیابی یک برنامه آموزشی با استفاده از الگوهای معتبر و استاندارد

اهداف اختصاصی:

اهداف در بُعد شناختی (Cognitive)

انتظار می‌رود دانشجو پس از گذراندن درس بتواند:

۱. تعاریف و دسته‌بندی کلی الگوهای ارزشیابی برنامه را بیان کند.
۲. ویژگی‌ها و کاربرد الگوهای ارزشیابی مختلف را توضیح دهد.
۳. مفهوم فرا ارزشیابی برنامه را توضیح دهد.
۴. کاربرد استانداردها و چک‌لیست‌ها را در فرا ارزشیابی نشان دهد.
۵. نقاط قوت و ضعف هر یک از الگوهای ارزشیابی برنامه را مقایسه نماید.
۶. مراحل طراحی و اجرای یک طرح ارزشیابی برنامه را تشریح کند.

اهداف در بُعد رفتاری (Psychomotor)

انتظار می‌رود دانشجو پس از گذراندن درس بتواند:

۷. یک طرح ارزشیابی را بر اساس الگوهای مطرح طراحی کند.
۸. گزارش ارزشیابی یک برنامه آموزشی را به صورت کتبی تنظیم نماید.
۹. ابزارهای ارزشیابی (چک‌لیست، پرسشنامه، فرم مشاهده) را متناسب با اهداف طراحی و به کار گیرد.
۱۰. نتایج ارزشیابی را تحلیل کرده و پیشنهادهای عملی برای بهبود ارائه دهد.

اهداف در بُعد نگرشی (Affective)

۱۱. اهمیت ارزشیابی برنامه‌های آموزشی را در ارتقای کیفیت آموزش پزشکی بپذیرد.
۱۲. نگرش نقادانه نسبت به کاربرد صرفاً یک الگو در ارزشیابی داشته باشد.
۱۳. تمایل به مشارکت فعال در تیم‌های ارزشیابی برنامه نشان دهد.
۱۴. تعهد حرفه‌ای به استفاده از نتایج ارزشیابی در جهت بهبود مستمر برنامه‌های آموزشی داشته باشد.
۱۵. نسبت به ارزش بازخورد و پاسخگویی به ذی‌نفعان برنامه حساسیت نشان دهد.

رویکرد آموزشی:

حضور

روش‌های یاددهی – یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی:

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله
- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروه‌های کوچک

تقویم درس:

ردیف	عنوان مبحث	روش تدریس	مدرس
۱	معرفی درس، اهمیت ارزشیابی برنامه‌های آموزشی،	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۲	تاریخچه ارزشیابی برنامه، انواع ارزشیابی	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۳	رویکردهای مختلف به ارزشیابی برنامه: ارزشیابی مبتنی بر اهداف، ارزشیابی مبتنی بر مدیریت	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۴	رویکردهای مختلف به ارزشیابی برنامه: ارزشیابی مبتنی بر نظر خبرگان، ارزشیابی مبتنی بر اختلاف نظرات	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۵	رویکردهای مختلف به ارزشیابی برنامه: ارزشیابی مبتنی بر مصرف‌کنندگان، ارزشیابی مبتنی بر مشارکت‌کنندگان	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۶	معرفی و تحلیل الگوی Tylerian Model	کلاس وارونه	دکتر مهلا سلاجقه
۷	معرفی و تحلیل الگوی CIPP	کلاس وارونه	دکتر مهلا سلاجقه
۸	معرفی و تحلیل الگوی Kirk-Patrick	ارائه توسط دانشجویان	-
۹	معرفی و تحلیل الگوی Logic Model	کلاس وارونه	دکتر مهلا سلاجقه
۱۰	انتخاب ابزارهای مناسب ارزشیابی (چک‌لیست، پرسشنامه)	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۱۱	روش‌های گردآوری داده در ارزشیابی برنامه	کلاس وارونه	دکتر مهلا سلاجقه
۱۲	گزارش نتایج ارزشیابی دوره	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۱۳	فرارزشیابی	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۱۴	ارائه گزارش نتایج ارزشیابی برنامه	سخنرانی تعاملی	دکتر مهلا سلاجقه
۱۵	جمع‌بندی درس و ارائه پروژه‌های دانشجویان	-	استاد و دانشجویان
۱۶	رفع اشکال	-	-
۱۷	آزمون	-	-

وظایف و انتظارات از دانشجو:

- انتظار می‌رود که طبق زمانبندی تنظیم شده، منابع و محتواها را مطالعه کرده و تکالیف و فعالیت‌های یادگیری را در موعد مقرر انجام دهند.
- خود را ملزم به خودآموزی بدانند و دانش و مهارت‌های خود را به روز نگاه دارند.
- به عنوان عضوی از تیم آموزشی ایفای نقش نمایند و همچنین، در انجام کارها و تکالیف گروهی همکاری موثری داشته باشند.
- در تمام امور اعم از آزمون‌ها و ارائه تکالیف نوشتاری و شفاهی به کیفیت و رعایت زمان پای بند باشند.

روش ارزشیابی دانشجویی:

۱. ارزیابی تکوینی

- انجام تمرین‌های عملی درس
- حضور فعال در جلسات حضوری

۲. ارزیابی تراکمی

- آزمون پایان ترم

منابع:

- Stufflebeam, D.L. & Shinkfield, A.J. (2007). *Evaluation Theory, Models, and Applications*.
- Fitzpatrick, J., Sanders, J., & Worthen, B. (2011). *Program Evaluation: Alternative Approaches and Practical Guidelines*.
- Mohammadi M, Naseri Jahromi R, Khademi S, Shadi S, Kowsary M. Content Analysis of Various Articles Related to Curriculum Evaluation Patterns Based on Emphasis on Curriculum Elements and Its Internal and External Effectiveness Criteria. *Educational Measurement and Evaluation Studies*. 2023 Jun 22;13(42):113-38.
- Salajegheh M. Evaluation of Medical Education Programs with Appreciative Inquiry Approach: A Review Study. *Horizon of Medical Education Development*. 2023 Jul 23;14(2):112-01.
- Salajegheh M, Mirzazadeh A, Gandomkar R. Evaluation of faculty development programs in medical education: A review study. *Iranian Journal of Medical Education* 2019; 18(48)